

Організацыйна-гаспадарчае замацаванне колгасаў — цэнтральная задача

КП(б)Б мае вялікія дасягненні ў справе сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Гэты год па сутнасці для Беларусі зьяўляецца рашаючым годам у сэнсе карэннага пералому, які мы маем у справе саўгаснага і колгаснага будаўніцтва. Гэта вызначаецца ў росьце саўгасаў і колгасаў, у росьце МТС, базы, на якой механізуецца сельская гаспадарка, гэта вызначаецца і ў значных кроках, якія мы маем у галіне спецыялізацыі сельскае гаспадаркі Беларусі, па лініі разьвіцця жывёлагадоўлі і тэхнічных культур: лён і каноплі.

Абапіраючыся на вынікі вяснянай сяўбы, асенняй сяўбы і ўборачнай кампаніі, на аснове росту індустрыялізацыі краіны, мы маем ня толькі значныя колькасныя посьпехі ў гэтым напрамку, але і маем зрухі ў справе ўздыму вытворчасці напай сацыялістычнай гаспадаркі і ў справе якасці рэканструкцыі сельскае гаспадаркі.

Мы смела зараз кажам, што наш сацыялістычны сектар сельскай гаспадаркі ў вясеньную і асеннюю сяўбу і ва ўборачную кампанію выходзіць пераможцам з яскравымі прыкладамі сапраўднай барацьбы за рэканструкцыю нашай сельскай гаспадаркі на сацыялістычных асновах.

Ня будзем прыводзіць па гэтай пытанню якіх-небудзь лічбаў. Тое, што мае кожны раён і нават кожны колгас, — лепш за ўсё сьведчыць аб усіх гэтых канкрэтных дасягненнях.

У выніку росту калектывізацыі мы маем змены ў сацыяльна-эканамічных адносінах у вёсцы. Колгаснае сялянства ў нас зьяўляецца сапраўднай і моцнай апорай савецкай улады на вёсцы, кулаку нанесены рашаючы ўдар, колгаснае сялянства ператварылася ў цэнтральную фігуру земляробства.

Гэтых посьпехаў у галіне калектывізацыі мы ніяк не павінны ўпускаць, забываць і змазваць. Толькі на падставе іх вучоту мы можам будаваць сваю работу і барацьбу за вырашэнне нашых далейшых задач, за далейшыя посьпехі ў рэканструкцыі сельскае гаспадаркі.

У якіх умовах мы дабіліся гэтых посьпехаў? Гэтых посьпехаў мы дабіліся ва ўмовах рашучай барацьбы з кулаком і яго агентурай правым опартунізмам і з самацёкам, які быў распаўсюджаны ў радзе раёнаў і мясцовых арганізацый. Посьпехі, якія мы маем, зьяўляюцца вынікам рашучай барацьбы з права-опартуністычнай стаўкай на самацёк у колгасным руху, з усімі права-опартуністычнымі праявамі наголу.

Мы вялі таксама рашуча барацьбу з „лявацкімі“ загібамі ў справе надыходу да арганізацыі бядняцка-серадняцкага прыліву ў колгасы.

Можна прывесці рад фактаў і конкретных пастаноў ЦК, выступленьняў кіруючых таварышоў, якія сьведчаць аб тым, што КП(б)Б і яе кіраўніцтва на падставе рашучай барацьбы з правым опартунізмам, як галоўнай небясьпекай, і на падставе рашучай барацьбы з „левым“ опартунізмам дасягнула гэтых посьпехаў. Мы працавалі і дабіваліся гэтых посьпехаў на падставе ажыцьцяўленьня генэральнай лініі партыі, з вучотам тых конкретных абставін, якія мы маем у разьвіцьці сельскай гаспадаркі БССР.

Наўрад ці знойдзецца хто цяпер, які скажа, што мы гэтых дасягненьняў дабіліся бяз вучоту абставін і ўсіх умоў, у якіх мы працуем.

Неабходна з усёй чоткасьцю і выразнасьцю сказаць, што для нас цяпер асноўнае і рашаючае ў далейшым разьвіцьці соцыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі і далейшым росьце колгаснага будаўніцтва зьяўляецца арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне колгасаў. Іменна толькі выконваючы гэтую асноўную зачаду, замацоўваючы дасягнутыя посьпехі ў колгасным руху, можна далей рухацца наперад у справе рэканструкцыі сельскае гаспадаркі і ў справе колгаснага будаўніцтва. На падставе арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў, як рашаючай задачы, на падставе рашучай барацьбы з самацёкам, ідучы па шляху далейшага ўцягваньня бядняцка-серадняцкіх гаспадарак у колгасы, мы можам дабіцца захаваньня тэмпаў калектывізацыі, якія зусім правільна вызначаны ў пастанове ЦК УсеКП(б) ад 2 жніўня.

Выходзячы з гэтага асноўнага пытаньня, трэба спыніцца на тых памылках, якія дапушчалі ЦК КП(б)Б у пытаньнях колгаснага руху і аб выпраўленьні якіх ужо апублікавана ў Друку рашэньне ЦК КП(б)Б.

Першая памылка наша заключаецца ў пастанове ліпеньскага пленуму ЦК КП(б)Б. У чым сутнасьць гэтай памылкі? Сутнасьць у тым, што мы ўзялі тэмпы калектывізацыі такія, каб да вясеньняга севу 1932 г. мець 75 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак у колгасах і скончыць калектывізацыю ў 1932 годзе.

Мы ўзялі тэрмін сканчэньня калектывізацыі бліжэйшы, чым гэта намечана ў пастанове ЦК УсеКП(б), узялі разам з тым зусім няправільны працэнт калектывізацыі. Да вясны 1932 г. мець 75 проц., гэта значыць няправільна арыентаваць партарганізацыю на пагоню за думімі продантамі калектывізацыі, у той час, як ЦК УсеКП(б) у сваёй пастанове ад 2 жніўня растлумачвае, што „Мерылам завяршэньня калектывізацыі таго ці іншага раёну ці вобласьці зьяўляецца не абавязковы ахоп усіх 100 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, а ўцягненьне ў колгасы ня менш 68—70 проц. сялянскіх гаспадарак, з ахопам ня менш 75—80 проц. пасеўных плошчаў сялянскіх гаспадарак“.

Другая памылка, якая ўсугубляе першую памылку—гэта памылка ў пастанове ЦК ад 11.IX-31 г. Яна ўсугубляецца тым, што мы дастанову прынялі пасьля пастанова ЦК УсеКП(б) ад 2 жніўня і ў гэтай пастанове мы замест прыняцьця непасрэдна кіруючых паказаньняў ЦК УсеКП(б) намецілі тэрмін сканчэньня калектывізацыі ў канцы 1932 г.

Гэтая другая памылка некалькі паглыбіла тую памылку, якую мы дапусьцілі на ліпеньскім пленуме ЦК—паглыбілі тым, што мы ня сталі на шлях поўнага і базагаворачнага правядзеньня рашэньняў ЦК ад 2/VIII, прычым у гэтай пастанове мы ня чотка, ня ясна формулявалі некаторыя пункты адносна арганізацыйна-гаспадарчага замацаваньня колгасаў. У прыватнасьці, там, дзе ідзе справа адносна разь-

меркаваньня раёнаў, у якіх дасягнуты значныя посьпехі калектывізацыі і якія маюць меншыя посьпехі калектывізацыі, мы не паставілі задачу організацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў для ўсіх без выключэньня раёнаў, а правялі разьмежаваньня раёнаў.

Данушчаныя памылкі вядома не маглi не адбіцца і на становішчы організацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў і калектывізацыі наогул.

Калі мы данушылі памылку ва ўстанаўленьні процантаў калектывізацыі, рад раёнаў пайшла далей, устанаўляючы яшчэ больш кароткія тэрміны і тэмпы сканчэньня калектывізацыі, не концэнтруючы асноўнай увагі на організацыйна-гаспадарчым умацаваньні колгасаў.

Неабходна самым рашучым чынам (як гэта зрабіла бюро ЦК) выправіць гэтыя памылкі, безагаворачна іх прызнаць і мобілізаваць увагу ўсёй КП(б)Б на організацыйна-гаспадарчым умацаваньні колгасаў, як вузлавой і рашаючай задачы ў колгасным будаўніцтве.

Ці гаварылі мы раней аб організацыйна-гаспадарчым замацаваньні колгасаў? Так, гаварылі. Гаварылі і ў докумэнтах і ў выступленьнях ня раз і ня дрэнна гаварылі. Але ня ў гэтым асноўнае. Асноўнае-ж у тым, што мы крутога павароту да ўмацаваньня колгасаў, концэтрацыі ўсёй увагі пасля пастановы ЦК УсеКП(б) ад 2/VIII-31 г. не зрабілі і таму зусім правільна нас па гэтаму пытаньню крытыкавала ў сваім артыкуле „Правда“ і зусім правільна робім мы, калі з усёй рашучасьцю выкрываем гэтыя, па сутнасьці „лявацкія“, памылкі.

Бюро ЦК прызнала і выкрывае гэтыя памылкі, пастанова Бюро ЦК апублікавана, пленум ЦК адвадушна прыняў гэтае рашэньне.

Зусім відавочна, што тыя адвадушныя рашэньні па гэтаму пытаньню, якія вынесены ўжо, зьяўляюцца лепшай сьведкай таго, што мы па гэтаму пытаньню ня маем і не павінны мець ніякіх разыходжаньняў. Але прызнаючы гэтыя памылкі, задача зараз заключаецца ў тым, каб не ўпадаць у паніку, а ў тым, каб, прызнаўшы і выкрыўшы памылкі, з усёй рашучасьцю і бальшавіцкай настойлівасьцю ўзяцца не па-алілуйскаму, а па-сапраўнаму, па-бальшавіцку за іх выпраўленьне і дамагацца канкрэтных вынікаў і настойлівай барацьбы за організацыйна-гаспадарчае замацаваньне колгасаў, як асноўнага зьвяна ў далейшым разьвіцьці колгаснага будаўніцтва, як асноўнага зьвяна, якое забясьпечвае далейшыя тэмпы і якасьць усёй нашай работы.

Якія канкрэтныя задачы стаяць перад намі ў галіне організацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў? Канкрэтныя задачы заключаюцца ў тым, каб на падставе неаднаразовых паказаньняў ЦК УсеКП(б) і КП(б)Б па-сапраўднаму, па-бальшавіцку ўзяцца за наладжваньне організацыі працы ў колгасах, за увядзеньне сапраўднай зьдзелшчыны. Правесьці—на аснове колькасьці і якасьці затрачанай працы разьмеркаваньне даходаў. Ліквідаваць абязьлічку, разгарнуць соцпаборніцтва і ўдарніцтва—вось важнейшыя задачы. У прыватнасьці, мы павінны як-мага лепш і глыбей практычна распрацаваць пытаньне аб тым, што нам даюць і далі тыя нормы, якія былі вызначаны для вясеньніх і асенніх палявых работ, вывучыць, дзе яны аказаліся правільнымі, дзе гэтыя нормы можна падвысіць на падставе ўжо канкрэтных вынікаў работы, дзе гэтыя нормы аказаліся няправільнымі. Неабходна, скарыстоўваючы зімовы пэрыод, пераглядзець нормы выпрацоўкі ў бок іх павялічэньня ці выпраўленьня і організаваць работу на падставе і за вучотам маючыхся вопытаў і дасягненьняў.

Калі мы паставім пытаньне—як абстаіць у нас справа з улікам працы, мы павінны адказаць, што тут справа абстаіць дрэнна.

Але адно павінна быць зусім ясным, што мы ўжо маем хоць невялікі, але вопыт непасрэднай барацьбы мас, вопыт барацьбы лепшых перадавікоў-колгасьнікаў і колгасаў за наладжаньне вучоту працы і правадзеньне зьдзельшчыны.

Цяпер лягчэй разгарнуць далейшую работу па арганізацыі працы ў колгасах, вызначыць і ўстанавіць рад дадатковых мерапрыемстваў. Было-б няправільным калі-б сказаць, што ўсё дрэнна і больш нічога.

Мы павінны паставіць пытаньне аб аўладаньні тымі першымі, каштоўнымі практычнымі дасягненьнямі па асноўных работах, якія мы ўжо маем, гэта дасьць нам больш упэўненасьці і магчымасьці распрацаваць і разгарнуць рад новых мерапрыемстваў па лініі арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў.

Ці маем мы такія колгасы, якія на падставе ўвядзеньня зьдзельшчыны і правільнай арганізацыі працы маюць ужо ў гэтым годзе рад значных дасягненьняў? Маем. Аднак, трэба з усёй рашучасьцю сказаць, што мы маем частку колгасаў, якія, падыходзячы да разьмеркаваньня ўраджаю, з прычыны таго, што зьдзельшчына, праца, працоўная дыцыпліна былі арганізаваны дрэнна, знаходзяцца ня ў зусім добрым становішчы. Такія выпадкі маюць месца там, дзе працавалі дрэнна, дзе дрэнна арганізавана праца, дзе дрэнна пастаўлена ўсё, што зьвязана з арганізацыяй працы.

Пытаньне адносна арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня колгасаў і практычныя пытаньні, якія закрануты, тут зьвязаны ня толькі з пытаньнем палепшаньня колгаснай вытворчасці, але і з перавыхаваньнем колгасьніка, перавыхаваньнем учарашняга бедняка і серадняка-аднаасобніка з яго індывідуалістычнай псыхалёгіяй у сапраўднага барацьбіта за соцыялістычную перабудову сельскае гаспадаркі, за ўмацаваньне колгасы.

Гэтае пытаньне трэба падкрэсьліць асабліва таму, што дзе-ні-дзе ёсьць недавучот таго, што мы, атрымаўшы колькасныя дасягненьні ў справе колгаснага будаўніцтва, як-быццам павінны на гэтым супакоіцца, як-быццам на гэтым справа ў асноўным канчаецца. Такое разуменьне зусім няправільнае. Гэта асабліва трэба падкрэсьліць для БССР, бо мы маем значную колькасць колгасаў і колгасьнікаў, якія толькі нядаўна арганізаваліся і якія толькі нядаўна ўліліся ў колгасы.

Упартая работа над перавыхаваньнем колгасьніка патрабуе і канкрэтных мерапрыемстваў, зьвязаных з больш шырокай пастаноўкай культурна-выхаваўчай работы, работы хат-чытальняў, школ і да т. п.

Гэта трэба больш падкрэсьліць таму, што кулак у сваіх мэтодах барацьбы зьмяніў тактыку (на прыкладах ходу заготовак, на прыкладах разьмеркаваньня ўраджаю гэта можна добра прасачыць).—Імкнецца сваёй новай тактыкай, пралязаючы ў колгас, альбо будучы па-за колгасам, распальваць індывідуальныя і спажывецкія настроі сярод колгасьнікаў. Па сутнасьці ў гэтым хаваецца спроба кулака ўзарваць колгас знутры, затармазіць вырашэньне асноўнай задачы, якая пастаўлена цяпер—задачи арганізацыйнага замацаваньня колгасаў і ўцягненьня на падставе гэтага бяднячка-сераднячкіх мас у колгасы.